

Az őszi eső

*A megunt őszi eső ma is zuhog.
Nem tehettem semmit az őszi nyirkosságban.
A dolgok, azután, hogy agyamban forgolódtak,
átabotában álltak, szépséggel megkínóztak,
alázatom fényudvarában itthon voltak —
egytől egyig elhagytak engem.
A lerugdalt falakat hagyják így a lovak.*

*

*Kabátomat szorosan összehúзва,
az eső hódoltságában megyek a Lánchídon.
Nem remélek, nem is kívánok újra tavaszt.
Létezik-e hely, ahol én is létezem még?*

*Sárjával, amit érzek — és amivel megvénülök már —
nem mondtam ki.
A világ, mi énbennem kialakult, még mindig engem nyomaszt.
Ha nem esik három hétig az eső, semmit se gondolok már.*

*Félelmetes vagyok a szörnyű idő után.
Idegen még belül a hideg világosság,
ez a becsületnél sem több reszketés,
ennyi csak a visszavonulásomhoz elég.*

*

*Míg a gépek elszaporodnak, fölösleges lesz gondolkodni?
A költők, mint betemetett fák, megfulladnak?
Mint az elásott bokrok, termő rügyekkel gyökereznek?
Így avatják talajjá, ami a nyakukba szakadt,
és ami érvénytelenítette őket?*

*

*Én láttam gyökeres fejű szőlőtökét,
akit a terasszal bután eltemettem.
Gyöker-savas gyöker-fúrópajzs százaival
győzködött a fuldokoltató földben.
Csakhogy a vad elhalt alatta,
és gyászosan: tortából akart nőni lugas.*

*

*Ha legalább ellegyezhetném a felhőket!
Szedegettem üvegdarabot is már,
szilánkmentes autóüveg darabjait —
tán baleset emlékét — valami csillogásért.*

Surranok az őszi esőben, mint szökevény,
és lopok át magammal — verset? — rímet?
Eladnivalóm nincs más, csak költemény,
de szólnék a vevőnek: ne vegye meg!

Tudom, hogy mit érnek a marhahús-szállítmányok,
húztam ki borjút én is a tehénből.
Nem a hipszter dühével járkálok át a Dunán,
vagy alul a „Vak bottyán hídon”, a víz alatt.

*

Vonultam a pontonhídon rég, barna suhanc.
A Duna föllocsogott a rengő padozatra.
Puttonyokkal sürögtünk a kormos tűzfalak közt,
a tudatlan jövőt csírázó, poros nyárban.

Mikor a K a c s a l á b o n f o r g ó v á r összeomlott.
Tudom, hogy mit érnek a marhahús-szállítmányok,
de a kócos fiúkkal én is provokálnám:
hol lakozik máma az isten, mint lényegünk?

*

— Nézd azt a marha Jézust! — itt nincs isten.
— Félre, tetvesek, disznók! — itt sincs isten.
— Félek én már ezektől a fiúktól! — itt az isten?
A fejek és csípők rándulnak el egymástól —
és talán itt az isten.

*

Ábránd és tettlegesség
szakadécai között hangzik a szó.
Tudok-e én megöregedni, elbutulni? —
leszek-e századvégi mesemondó?

Szörösödik a pázsit, párnásodik,
de bivaly ágakat tört nemrég a szél.
Támogatták, elszállították őket? —
a futásból nem látok át az esőn.

*

„Villannak a homályban arany-betűk.”
„Sötétek az Akadémia ablakai.”
Egy-egy vers kezdősora nyelvemre gyűlt —
úgy is, hogy nem akarom kimondani.

Mint a kelletlen eső nagy cseppjeit,
a párzó szavakat is meggyűlölöm.
Félek, ahogy a vízre zuhog a víz:
én a szót a szózuhatagra költöm.

*

Mit csinál most Tolnai Ottó?
Újvidéken is zuhog őszi zápor?
Az esőben egyetemista szerb lányok
nézik a S i r á l y m e l l c s o n t o t a kirakatban?

A rakpartra emlékszem, a fehér palotákra.
A bárban a hippi-szakállak lógtak a poharakba.
Kifaggatták tízezer napig, éjszakán át
szakállasok, szakálltalanok egymást a Fórum éttermében.

Keresik Ottót anyjánál, szeretőjénél, barátjánál,
keresik a hangya-városban,
keresik a narancsosládák között,
keresik a vízhorzta sziget homokjában,
keresik sztriptíz bárban,
keresik az avangardizmus vadonában . . .
És megjelenik egy fiú a fogyó éjszakában.

*

Finnországban lehet a napfény ilyen
abszurd, hogy kristályos és fátyol-szerű.
Tapintva is élesen metsző,
súrolva a tó-erdő hazát a nyári éjjeleken.

Mint amilyen fény lapul bennem — melengető.
Mint amilyen világítás ez — láttat,
de egymással nem zavar össze látványokat.
Nem vidít és nem szégyenít meg semmit e fény.

*

„Mikor az örömeiket már-már alig tudom elviselni, nekivágok az országnak: járom a városokat és a falvakat, de leggyakrabban szülőfalumban, Sárhegyen kötök ki, ahová annakidején meghívtalak és ma is hívlak, azzal a föltétellel, hogy hozd magaddal azt a szent lelket is, akit szeretsz, s aki téged szeret: bármennyi időre és bármikor az én hajlékom a ti ott-honotok is! Ha akarsz fehéren-zölden lángoló havasokat, sziklákat látni, akkor máris ülj vonatra és gyere, gyertek!”

*

Egyiptomi sötétség száll le ismét —
gondolom, a Dunára — kívül az ablakokra.
De amikor szikrázott rám a napsugár,
berugva bukdácsoltam murva-hegyen

A térdemen kifolyt a vérem! — csak megbuggyant.
A tetanusz-mérgezés megölt! — megijesztett.
És semmi se készült el idén. Majd Reviczkyt
olvasom: „A vasútépítés közben mit írt?”

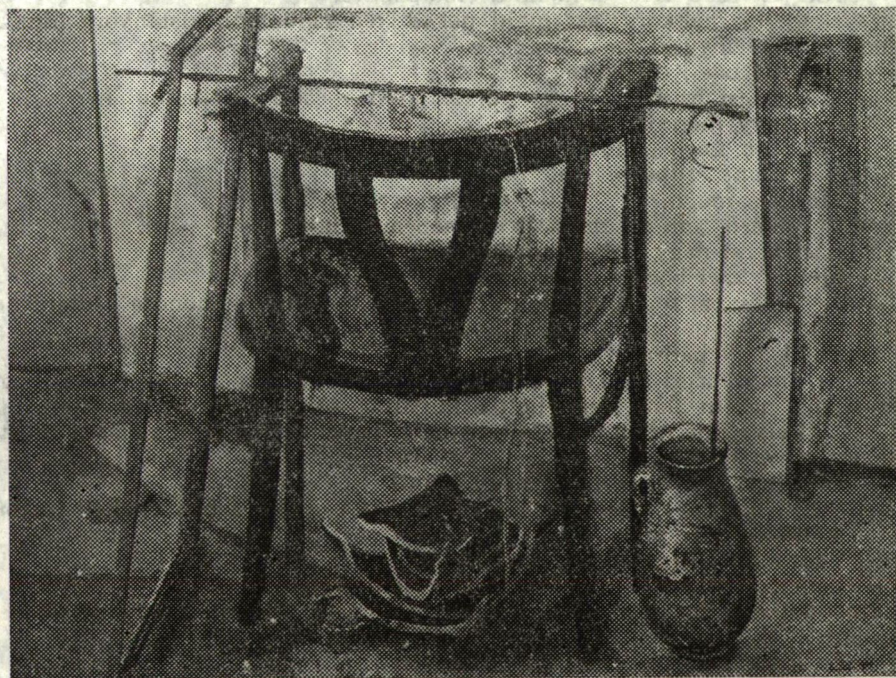
Milyen értelmet kaphat a hosszú csönd? —
vagy a másolva kínált kis lázadás? —

*a hízelgő szorgalommal ragasztott krepp-papír lánc? —
hogy immár a cipőm orráról írni különb...?*

*

*Újvidéken nem jártam újra, időmet elvesztettem.
Senki se kedves nekem azóta sem.
Sárhegyre se mentem el azóta sem.
Most se, mivel rendetlenség van hátam mögött,
most is a hátam mögött.
Körülöttem egyfolytában esik az őszi eső.*

(1974)

CSIKÓS ANDRÁS: FEKETE SZÉK